

20. Govori kaj o domači zgodovini.
21. Naznani potrebne in koristne knjige in časopise, ki naj jih učenci pozneje berejo.
22. Skerbi, da bodo učenci razumeli in si zapomnili, kar berejo.
23. Razlagaj kaj od domovine, kakšna je, kako je velika, kje je in ktere so njene meje.
24. Govori o namenu in dolžnostih, ki jih ima človek v družini, v srenji, v cerkvi in državi.
25. Razlagaj, kako bi se pospeševala domača obertnija.
26. Povej, kdaj in kako je prišla sveta vera v naše kraje (Sv. Ciril in Metod i. t. d.).
27. Naštej vse dobrotljive naprave, ki jih ima domovina in sploh avstrijansko cesarstvo.
28. Povej, ktere in kakšne gore so v domovini.
29. Govori sploh o rudstvu in povej, kje in koliko se ga pridobuje v domači deželi.
30. Govori o duhovskih in deželnih višjih gosposkah, in razlagaj dolžnosti podložnih.

Iz dnevnika nekega starega učitelja.

15. febr. 18 . . Danes je bilo že prav prijetno vreme, tedaj tudi polna šola učencev. Zeló me veseli, kedar pridem v šolo in so vse klopi polne ukaželjnih dečkov in deklic. Dvakrat bolj gladko mi teče beseda v polni šoli, akoravno tudi kaka potna snaga več — to pa mi nič ne dá; pridni učenci mi ves trud polajšajo.

16. febr. Danes sem imel v cerkvi opraviti. Bila je poroka mladega ženina in neveste — nekdanjih mojih učencev. Bog jima daj srečo! — Kedar vidim mlade ljudi, ki so v zakonu srečni, se mi zdi, kakor bi vidil lepe drevesa polne naj lepšega sadja. „Dobri starši — dobri otroci“ je resničen pregovor, ki se večidel vseskozi poterjuje v življenji.

17. febr. Danes je bilo v šoli prav neprijetno vreme, kajti gromelo je in še celó treskalo. Pa je res bilo tako. Zvedil sem, da sta se dva učenca po poti v šolo gredé hudo stepla in celó s kamenjem lučala in ranila. Zeló me je zbolelo serce, ko sem se prepričal in sam vidil, da je bilo res tako. „Tepenje se mora kaznovati s tepenjem“, pravi moje staro vodilo, in tako se je tudi zgodilo; toda grenko, prav zeló grenko mi je pri sercu, kedar moram vzeti šibo v roke; raji bi delal, ne vem

kaj; pa, kar se mora zgoditi, se mora zgoditi, če je tudi grenko. **Bog daj, da bi se to nikdar več ne ponovilo!**

18. febr. Danes v saboto smo se v šoli peti učili. Že več let mi tekne navada, da o sabotih popoldne pojemo, in sicer ne samo šolske, tudi cerkvene pesmi, posebno take, ki so cerkvenemu času primerne. Nekdaj nisem tako ravnal, pa sedaj spoznam, da ni bilo prav. Menil sem, če ravno tiste pesmi, ki jih v nedeljo pojemo v cerkvi, pojemo že pred ta dan v šoli, niso potem v cerkvi tako mikavne, ker so že preveč znane; to pa je napak. Pesem, ki je zauna, veliko bolj sega v serca, kakor pa tista, ki je ljudem čisto neznana. Cerkevno petje na kmetih ne sme biti zavito in preveč umetno, pa tudi ne preveč prosto t. j. tako, ki nima ne života, ne glave. Tudi jaz sem bil včasih tako zbirčen, da mi ni bila nobena natisnjena pesem všeč, in da sem si večkrat sam glavo belil in besede, pa tudi napeve koval, ker sem mislil, da jaz bolje vém, kaj je za proste ušesa treba, kakor pa marsikteri učenjak, ki zлага cerkvene pesmi. Sedaj ne mislim več tako, in sicer od tistega časa, kar sem jel prebirati in poskušati izverstne dela, ki se že sedaj dobé na odru cerkvene godbe. Sramujem se, da sem bil popred tako nespameten in svojoglav. Zapišem si tedaj ta le nauk: „Preden hočeš sam kaj narediti, poglej, kako delajo drugi, ki so bolj skušeni od tebe!“

Novice.

Iz ptujske okolice 13. svečana 1865. Prebirali smo v mnogoterih časopisih veliko že o zadevi sedanjih ljudskih šol na deželi; in vidili smo marsikaj važnega, podučljivega, lepega in dobrega, — veliko pa tudi slabega; zvedili smo večkrat kako ojstro, pikavno resnico, — vmes pa včasih tudi golo neresnico. — Sprejeli smo vsikdar zasluženo ali že pohvalo ali grajanje s hvaležnim srcem, prizadevaje si, tirjatvam sedanje dobe še bolj vstreči; tudi smo molčali krivičnemu obdolženju, dobro vedé, da ni človeka na svetu brez napake, in da nam keršanska ljubezen zapoveduje razžalnikom odpusčati. Ker pa so v novejši dobi začeli celó učitelji učitelje obirati in razžaljive laži po svetu trositi, se nam ne zdi primerno, da bi še dalje molčali. Razkriti moramo tedaj resnico, in opravičiti se, da ne bi morebiti svet prezló o nas mislil. — Čitali smo namreč v 22. listu preteklega in v 2. listu tekočega leta v našem „Tovaršu“ dva dopisa o učiteljskih pomočnikih v ptujski okolici, v kojih se deloma nahajajo gole neresnice, in sicer te le: 1) da so popred nekteri učitelji skorej vso svojo